

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 7. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Országgyűlésből Nemzetgyűlés

Közjogilag megtörtént a Kárpát-medencei magyarság nemzeti integrációja, azonban az intézmények szintjén több területen még akadályok vannak, elsősorban a támogatáspolitikai és az oktatás kérdését kellene megoldani – hangzott el többek között csütörtökön a Bálványosi folyamat és nemzeti integráció című kolozsvári vitafórumon. Magyarország kolozsvári főkonzulátusa és a Bálványosi Intézet közös rendezvényén Németh Zsolt, Magyarország Külügyminisztériumának parlamenti államtitkára és Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke vették számba a Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktáborban megszületett nemzetpolitikai elképzeléseket. Németh Zsolt kifejtette, az első találkozó időpontjában a résztvevők már túl voltak a kommunista rendszer bukását követő első illúzióvesztésen, választóvonalnak a politikai visszarendeződéssel, a posztkommunizmussal szembeni viszony bizonyult. Toró T. Tibor arra hívta fel a figyelmet, hogy a bálványosi folyamat párbeszédet jelentett magyar–magyar és magyar–román viszonylatban egyaránt. Németh Zsolt emlékeztetett, hogy a szabadegyetemet a felvidéki művelődési táborok mintájára szervezték meg, hiszen a rendszerválás kihívása a szétfejlődött Kárpát-medencei magyar társadalmak integrálása volt. Úgy vélte, rendkívül fontos, hogy a magyarországiak és az erdélyiek személyesen tudnak találkozni, ezért jó, hogy százával, ezrével jönnek bulizni Tusványosra a magyarországi diákok.

Több erdélyi várost érintő látogatói körútja keretében pénteken Székelyudvarhelyen hívta fel a figyelmet a választási regisztráció fontosságára Németh Zsolt. Az április 6-ai választásnak a jelentőségét az adja, hogy a magyar Országgyűlés Nemzetgyűléssé válik, amely az egész nemzet legitimitását fogja hordozni – jelentette ki. Németh Zsolt ugyanakkor nemcsak az április 6-i magyarországi és a május 25-ei európai parlamenti voksoláson, hanem a november 2-ai romániai elnökválasztáson való részvételre is buzdított. Örömmel állapította meg, hogy az erdélyi magyar pártok és társadalmi közszereplők között konszenzus van, ami a választási regisztrációt, a honosítást és a választásokon való részvételt illeti, és reményei szerint ez az egyetértés hozzájárul ahhoz, hogy április 6. a magyar Nemzetgyűlés megalakulásának ünnepnapjává váljon. Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke a sajtótájékoztatón kifejtette, büszke arra, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a magyar kormány 2012. októberi megállapodása értelmében, a bálványosi folyamat kiteljesítéseként részt vállalhattak a nemzetegyesítésben.

A Román Postán is múlik a levélszavazatok érvényessége

A román postán is múlik, hogy érvényes szavazatot tudnak-e leadni a levélben szavazó erdélyi magyar állampolgárok az április 6-i országgyűlési választásokon - derült ki azon a sajtótájékoztatón, amelyet Pálffy Ilona, a Nemzeti Választási Iroda vezetője tartott pénteken Magyarország kolozsvári főkonzulátusán. Pálffy Ilona az MTI kérdésére elmondta, egyetlen külföldi posta sem vállalta, hogy soron kívül kezeli a magyarországi

választási levélsomagokat. A szavazóknak célszerű azonnal szavazniuk, mihelyt megkapták a levélsomagot, hogy a szavazatuk biztosan megérkezzen a választási irodába. Pálffy Ilona elmondta, a választási iroda csak az után postázhatja a választási levélsomagot, hogy véglegessé válik a szavazólap tartalma. Ez jó esetben már március 10. körül megtörténhet, ha azonban jogorvoslati kérelmeket is el kell bírálni, csak 20-22 nappal a választás előtt küldhetik el levélsomagokat. Hozzátette, sem a levélsomag, sem a levélszavazat nem lesz ajánlott levél, nincs tehát garancia arra, hogy időben megérkezik. A választási iroda vezetője szerint a kockázatot azzal lehet kiszűrni, hogy a regisztrációs ív kitöltésekor a külképviseletekre is lehet kérni a szavazólapot, a levélszavazatot pedig a külképviseleteken felállított postaládákba is be lehet majd dobni. Pálffy Ilona felhívta a figyelmet arra, hogy a szavazatot a levélsomagban megküldött válaszborítékban kell visszaküldeni, és egy válaszboríték csak egyetlen szavazatot tartalmazhat. Kérdésre azt is elmondta, ugyanazokkal az adatokkal kell kitölteni a szavazathoz mellékelte nyilatkozatot, amelyekkel a szavazó a felvételét kérte a választói névjegyzékbe. Ha például valakit a lakcímkártyája alapján regisztráltak, ne az útlevele adataival próbáljon szavazni.

Tovább késik az autonómiatervezet

Noha az RMDSZ vezetői korábban úgy nyilatkoztak, a szövetség december végéig közvitára kívánja bocsátani a Székelyföld területi autonómiájának törvénytervezetét, és arra készül, hogy azt a februárban kezdődő tavaszi ülészak legelején nyújtja be a parlamentben, a dokumentum várhatóan csak májusra készül el – nyilatkozta a Háromszék napilapnak Márton Árpád. A parlamenti képviselő szerint „nagyon sok munkára, egyeztetésre van szükség, hogy olyan törvény szülessék, amely nem támadható következetlenség vagy jogi hibák miatt, vannak rendkívül kritikus pontok, melyek még a bizottság tagjai közt is vitát váltanak ki”. A Kovászna megyei napilapnak adott nyilatkozatában Márton kitért arra is, hogy az RMDSZ döntése szerint a székelyföldi autonómiatervezet a dél-tiroli hatályos jogszabály mintájára fog elkészülni. Elmondta továbbá, a bizottság tagjaként kidolgozta az alapul szolgáló első változatot, figyelembe véve a román jogi sajátosságokat, és bemutatta a bizottság első, decemberi ülésén. Ezt követően a résztvevők megfogalmazhatták észrevételeiket, amelyek nyomán a háromszéki képviselő kidolgozott egy újabb verziót, s mint mondta, ezt figyelembe véve kell majd megszületnie az elvi döntésnek, hogy melyik változatot támogatják, mit tartalmazzon a majdan közvitára kerülő szöveg. Márton Árpád továbbá hozzátette, azon a bizonyos közvitán mindenki elmondhatja majd véleményét, és ezek alapján alakul ki a jogszabály végleges változata, melyet még a jelenlegi parlamenti szesszióban, azaz június vége előtt beterjeszt az RMDSZ. Márton Árpád nem tudta pontosan megmondani, hogy a tervezetet kidolgozó testületnek hány tagja van, mint mondta, ő eddig körülbelül tíz taggal tárgyalt, vannak közöttük parlamentben politizálók, önkormányzatban tevékenykedő RMDSZ-esek, és vannak az egyetemi szférában dolgozó szakemberek.

Folytatják küzdelmüket a jogfosztott felvidéki magyarok

Folytatják küzdelmüket a szlovák állampolgárságuktól a magyar felvétele miatt megfosztott felvidéki magyarok, akik memorandummal kívánnak a szlovák kormányhoz fordulni a tervezett állampolgársági törvénymódosítás kapcsán. Ezt az érintettek maguk mondták el egy budapesti sajtótájékoztatón, amelyet Lomnici Zoltánnal, az Emberi Méltóság Tanácsa elnökével közösen tartottak. Szóltak a várható következményekről is azzal összefüggésben, hogy a szlovák alkotmánybíróság a közelmúltban határozatlan időre elnapolta döntését az állampolgársági törvény ügyében. Lomnici Zoltán kiemelte: az Alkotmánybíróság döntése szomorú fordulatot jelentett a felvidéki jogfosztottak számára. Ezt a döntést korábban már három alkalommal megígérték - emlékeztetett. A szlovák belügyminisztérium sajtóértesülések szerint májusig a parlament elé terjeszti az állampolgársági törvény módosítását, amely azonban csak azoknak engedélyezné a kettős állampolgárságot, akik külföldi lakcímmel bírnak. A felvidéki jogfosztottak szerint a tervezett törvénymódosítás az ő helyzetükön nem fog változtatni, továbbra is cserben hagyja a Felvidéken élő magyarokat, fennmarad az ellentmondás, és a szabályozás jogfosztó jellege. Ezért memorandumot terveznek megfogalmazni, amiben rögzítenék azokat a szempontokat, amiket szerintük a módosítás megalkotásakor figyelembe kellene venni. Ezzel fogják a szlovák kormányt megkeresni, és a civil szféra, a parlamenti pártok és a magyar kabinet segítségével is reménykednek.

A szerb és a magyar választás is téma volt Orbán Viktor és Pásztor István megbeszélésén

A március 16-ára előre hozott szerbiai és az április 6-ai magyarországi parlamenti választás is téma volt Orbán Viktor miniszterelnök és a Vajdasági Magyar Szövetséget (VMSZ) vezető Pásztor István keddi budapesti megbeszélésén - közölte Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóiroda vezetője az MTI-vel. Tájékoztatása szerint a kormányfő és a VMSZ elnöke áttekintette a vajdasági magyar kulturális autonómia továbbépítésének lehetőségeit a szerbiai európai uniós csatlakozási folyamat és a szerb alkotmánybírósági döntés tükrében. Utóbbi értelmében a Vajdaság státútumát át kell dolgozni vagy újra kell írni. Orbán Viktor és Pásztor István egyetértett abban, hogy a magyar kormány és a VMSZ között 2010-ben született stratégiai együttműködésnek nincs alternatívája, a klasszikus kisebbségi kérdésekben - így az oktatás, a kultúra és a nyelvhasználat területén - a határozott és tervezett cselekvési program "a nemzeti érdekérvényesítés sikerének kulcsa". Orbán Viktor megerősítette - idézte szavait a sajtóiroda vezetője -, hogy a magyar kormány kész segíteni a VMSZ gazdasági, szociális és egészségügyi programjának megvalósítását.

Kifejtette ugyanakkor, hogy a nemzet, így a vajdasági nemzetréz felemelkedésének is az a járható útja, ha határozott elképzelésekkel rendelkező és olyan pártja van, amely egyrészt parlamenti befutó, másrészt megvan a szükséges szakmai és politikai tudása. A magyarországi parlamenti választás ügyében a VMSZ vezetője arról tájékoztatta a miniszterelnököt, hogy a vajdasági magyar közösség a lélekszámánál jóval nagyobb arányban iratkozott fel a választói névjegyzékre, amiben szerepe volt a VMSZ mozgósító kampányának is. A választókedv is megvan a vajdasági magyarokban, akiknek ez elsősorban nem napi politikai, hanem nemzeti kérdés: kifejezi a nemzet közjogi összetartozását és azt a nem titkolt vágyukat, hogy soha többé ne legyen olyan magyar kormány, amelyik lemond róluk - fogalmazott Pásztor István. A találkozó alkalmával Pásztor István meghívta Orbán Viktort március 29-ére Szabadkára. A miniszterelnök a meghívást elfogadta, így Kosztolányi Dezső születésnapján ellátogat az író szülővárosába - közölte Havasi Bertalan.

A VMSZ átadta a választási listáját, hivatalosan megkezdí a kampányt

A Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) képviselői Belgrádban átadták a jelöltlistájukat a március 16-ai előrehozott parlamenti választásra. Meggyőződésüknek adtak hangot, hogy nem csak a magyar nemzetiségű polgárok szavaznak majd rájuk, hanem mindazok, akik „normális mondatokat” szeretnének hallani a politikai színtéren, írja a Tanjug. Miután átadták a választási listát a Köztársasági Választási Bizottságnak (RIK), Pásztor István, a VMSZ elnöke közölte, valamivel több mint három nap alatt mintegy 13 000 aláírást gyűjtöttek össze, „ami bizonyítja, hogy a szerbiai politikai színtéren is megéri őszintének, bátornak és felelősnek lenni”. „Aláírtak magyarok, de olyan személyeik is, akik normális mondatokat szeretnének hallani a politikai színtéren és akik ennek a vágyuknak a beteljesedését a VMSZ-ben, mint egy döntő fontosságú pártban látják” – mondta Pásztor. Szavai szerint megteremtődtek a feltételei annak, hogy a VMSZ 250 képviselőjelölttel rendelkező listáját nyilvánossá tegye és így hivatalosan is elkezdődjön a kampány. Pásztor elvárása szerint a VMSZ listája „annyi szavazatot fog kapni, amennyivel megőrizheti öt képviselői helyét a szerbiai parlamentben”. „Nem lesz könnyű, mert a feltételezések szerint több szavazatra lesz szükség egy-egy mandátum megszerzéséhez, mint 2012-ben” – mondta Pásztor István, ugyanakkor meggyőződésének adott hangot, hogy a VMSZ több szavazatot fog kapni március 16-án, mint az előző parlamenti választáson. Szavai szerint a VMSZ programja tartalmaz olyan klasszikus elemeket, amelyek kisebbségi pártra jellemzőek, „de ezek olyan elemek, amelyek túllépnek a kisebbségi politizálás köreire”. A lista első helyén szereplő Pásztor Bálint elmondta, a VMSZ a kampány során minden olyan településre ellátogat, ahol vajdasági magyarok élnek, de ugyanakkor megpróbálja megszerezni a szerbek és a más nemzetiségűek bizalmát is.

Martonyi János megnyitotta Lendván a ljubljanoi magyar nagykövetség konzuli irodáját

Martonyi János külügyminiszter kedden Lendván ünnepélyesen megnyitotta a ljubljanoi magyar nagykövetség konzuli irodáját. „Régi ígéretét teljesítette ezzel Magyarország, hiszen a szentgotthárdi szlovén főkonzulátus már 1998-ban megkezdte működését” - mondta a külügyminiszter. Hozzátette: a magyar diplomáciai képviselő megnyitására a magyarok szlovén területen csak a jelenlegi kormány mandátuma alatt került sor. „Ahol több nemzeti identitás van jelen, ott a kreativitás, az innováció is erősebb. Ezt kell nekünk segítenünk, ez lesz az egyik nagyon fontos feladata ennek a most nyíló konzulátusnak” - mondta Martonyi János a megnyitón, hangsúlyozva, hogy a konzuli iroda „segíteni fog a térségnek, a gazdaságnak, a helybéli magyarságnak és természetesen a magyar-szlovén kapcsolatoknak”. A konzuli iroda megnyitása előtt a magyar és a szlovén külügyminiszter részvételével Szentgotthárdon ünnepi ülésen emlékeztek meg a kétoldalú kisebbségvédelmi megállapodás hatályba lépésének 20. évfordulójáról. Az ülésen felszólalók megállapították, hogy a kisebbségvédelem terén megvalósult példaértékű együttműködés nemcsak a két kisebbség helyzetének javításához, hanem általában a két ország kapcsolatainak elmélyítéséhez is nagyban hozzájárult.